

April - Bærum Rådhus

I 2011 er det 100 år siden Norske Arkitekters Landsforbund ble stiftet. I Bæringen markeres jubileet med å presentere arkitektur i Bærum fra slutten av 1800-tallet og frem til i dag.

Bærum Rådhus, 1926-62

Sandvika har siden 1837 vært Bærum's politiske og administrative senter. Befolkningsvekst og større krav til lokaldemokratiet utløste tidlig på 1900-tallet behov for et større herredshus som kunne erstattet det gamle i Løkkeåsveien 2.

Sammen med arkitekt Arnstein Arneberg hadde Magnus Poulsson i 1917 vunnet arkitektkonkurransen om nytt rådhus i Oslo. Allerede to år før hadde Poulsson tegnet ukast til Bærum herredshus på Kadettangen, men planene ble aldri realisert. I 1919 brant Walles hotell, kommune kjøpte branntomten og Magnus Poulsson fikk i oppdrag å utarbeide reguleringsplan for tomten og de nærmeste kvartalene. Poulssons visjon var at Sandvika skulle bli en "hvit by". Rådhuset, Brambanigården, Budstikkagården og Sandvika kino (i dag Sandvika teater) ble utformet i tråd med intensjonen i planen.

Rådhuset sett fra Sandvikselva. Fasaden er rikt utsmykket med tilhugget stein. Foto: Siri Anne Bjørnbakken

Rådhusets første byggetrinn stod ferdig i 1927 og bestod av østfløyen og klokketårnet. I bygningen fantes blant annet herredsstyresal og kino. Kinoen ble senere flyttet til eget bygg. Rådhusets fløyer mot sjøen og mot Sandvikselva ble oppført i perioden 1958-1962. I sist nevnte fløy lå kommunestyresal, formannskapssal, vigselsrom og festsal. De tre fløyene danner et velproporsjonert anlegg rundt den vakre borggården.

Tidlig på 1900-tallet rådet det en oppfatning om at offentlige bygninger skulle være viktige symbolbygg som samtidig var monumentale og representative. Rådhusene skulle uttrykke autoritet, først og fremst ved et staselig tårn men også vennlig å ta imot innbyggere og gjester. Forestillingen om hva et rådhus skulle være var ofte en romantisk assosiasjon til italienske middelalder rådhus. Utfordringen for arkitektene lå i å skape funksjonelle bygninger i et norsk, moderne uttrykk.

Magnus Poulsson var på studietur til Nord- Italia i 1926 og har sannsynligvis hentet mye inspirasjon til arbeidet med Bærum Rådhus der. Dette sees blant annet i det høyreste tårnet med hydningbalkong, klokkespill og ur og i borggården med loggiaen.

Borggården med Arnhold Haukelands skulptur "Elementene", Foto: Siri Anne Bjørnbakken

Rådhuset er oppført i hvitkalket teglstein med ornamenter i finhugget stein og i smijern. Ornamentikken har sine forbilder i middelaldergotikken, men er kraftigere og mer kantet enn sine forbilder.

I 1930 ble rådhuset og arkitekten tildelt Houens Fonds Diplom som er Norges fremste utmerkelse for god arkitektur. Prisen ble opprettet i 1904 og er frem til i dag tildelt 99 byggverk. I Bærum er prisen også tildelt Veritasbygget på Høvik og arkitektene Lund+Slaatto.

Arkitekt Magnus Poulsson (1181-1958)

Magnus Poulsson regnes som en av landets mest markante arkitekter i første halvdel av 1900-tallet. Flere større oppdrag ble utført sammen med vennen Arnstein Arneberg. Begge var med på å skape en nasjonal arkitektur med sterke røtter i norsk og nordisk byggetradisjon, begge var opptatt av antikvarisk arbeid og begge var influert av kunstmiljøet på Lysaker.

Poulssons arkitektur blir ofte karakterisert som maskulin, han kombinerte tradisjonell norsk byggestil med moderne former på en meget personlig måte. Hans arbeider omfatter alt fra enkle arbeiderboliger og storslåtte villaer til forretningsbygg og kirker. Poulssons sønner, Anton og Esben, ble begge arkitekter og arbeidet i perioder sammen med sin far.

Av andre bygg som Magnus Poulsson har tegnet i Bærum nevnes Oxenøen bruk (1918-20). Klavenessbygget på Lysaker (1933) er en av hans få mer nøkterne bygg, preget av den internasjonale funksjonalisme. På Lysaker og Fornebu finnes flere av Poulssons villaer. Her lå også eget hus, Gullia, som brant ned i 1940.

Bildet viser rådhusårnet med hylningsbalkong, baldakin og ur. Smijernsarbeidene er utført av smedmester Hertenberg i Bærum. Foto: Anne Sofie Bjørge

Gro Magnesen